

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/3/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615204681
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5615204681.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Urbanovej a členov senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a JUDr. Adriany Gallovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, 031 80 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky Ing. E. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, H., XXX XX A. E., a otca Ing. T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. A. XXX/X, H., XXX XX A. E., toho času bytom XXX XX A. Z. XXX, o návrhu otca na zníženie výživného a zmenu úpravy styku s maloletým dieťaťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8P/33/2015-53 zo dňa 23. 11. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8P/33/2015-53 zo dňa 23. 11. 2015 v prvej vete výroku I. o znížení výživného na maloletého A. T., v druhej vete výroku I. o zamietnutí návrhu na zníženie výživného vo zvyšnej časti a vo výroku III. o trovách konania, potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Vo zvyšnej časti (výrok II.) zostáva rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8P/33/2015-53 zo dňa 23. 11. 2015 nedotknutý.

Odvolací súd nariaďuje prvostupňovému súdu opravu napadnutého rozsudku v druhej vete výroku I., a to tak, že táto veta má správne znieť:

Vo zvyšnej časti návrh na zníženie výživného súd z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10C/192/2009-111 zo dňa 08.12.2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5CoP/8/2010-136 zo dňa 30.03.2010 v časti o výživnom na maloleté dieťa tak, že uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého A. T., nar. XX.XX.XXXX po 80,00 eur mesačne, počnúc od 26.05.2015, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky dieťaťa. Vo zvyšnej časti návrhu na zvýšenie (správne má byť uvedené zníženie - pozn. odvolacieho súdu) výživného, súd návrh zamietol (výrok I. rozsudku). Zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10P/301/2009-115 zo dňa 03.03.2011 v časti o úprave styku tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým A. T., nar. XX.XX.XXXX každý prvý piatok v kalendárnom mesiaci v čase od 15.30 hod. do 18.30 hod. tak, že otec prevezme dieťa v mieste bydliska matky a maloletého odovzdá v mieste bydliska matky. Matke uložil povinnosť maloletého na styk s otcom pripraviť. Vo zvyšnej časti návrh na úpravu styku súd zamietol (výrok II.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu (výrok III. rozsudku).

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš 26. 05. 2015 sa otec maloletého dieťaťa domáhal, aby súd počnúc od 27. 7. 2013 znížil výživné na maloletého na 30 eur a upravil styk tak, že maloletý sa s ním bude stretávať každý párný víkend od piatku 17.00 hod. do nedele 17.00 hod., každý štátny sviatok v nepárnom roku (Vianoce, nový rok, veľká noc), od 15. júla do 15. augusta počas školských prázdnin, alebo 30 dní v čase školských prázdnin, každé párne narodeniny dieťaťa. Návrh odôvodnil tým, že v minulosti súd vychádzal pri určení výživného z jeho príjmov v roku 2010 a predchádzajúcich rokov a tiež toho, že nemá inú vyživovaciu povinnosť. V roku 2011 otec skončil s podnikaním a nemôže si nájsť stále zamestnanie, ktoré by mu zabezpečilo aspoň minimálne sociálne istoty. V júli 2013 sa mu a jeho manželke D. T. narodili dvojčatá J. a D.. Žijú v spoločnej domácnosti v rodinnom dome manželkiných rodičov a príjmom do rodiny je manželkin rodičovský príspevok vo výške 301,04 eur mesačne. Matka dieťaťa mu neumožňuje stretávať sa s dieťaťom, myslí si, že postačuje jedenkrát mesačne na tri, štyri hodiny a toto vstúpuje aj synovi. Keď príde za synom on sedí za počítačom alebo pozerá televíziu. Dieťa vedie k tomu, aby pohrdalo otcom. Odporkyňa zamieťa, aby syn u neho nocoval a nechce sa dohodnúť.

Prvostupňový súd citoval ust. § 26, § 36, § 25, § 62, § 75, § 77 a § 78 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) a konštatoval, že Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom č. k. 10P/301/2009-115 zo dňa 03. 03. 2011 schválil dohodu rodičov o úprave styku s maloletým A. T. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým A. T. na základe vzájomnej dohody s matkou. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 18. 03. 2011.

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10C/192/2009-111 zo dňa 08. 12. 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5CoP/8/2010-136 zo dňa 30. 03. 2010 bol maloletý A. T. zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení ho zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého po 160,00 eur mesačne, vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa od 23. 07. 2009. Zameškané výživné od 23. 07. 2009 do 30. 11. 2009 vo výške 286,45 eur súd uložil otcovi zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Keďže predmetom konania je zmena úpravy styku a zníženie výživného na návrh otca, súd viedol dokazovanie na zistenie, či došlo od posledného rozhodnutia k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého alebo rodičov, ktoré by odôvodňovalo zmenu rozhodnutí o úprave styku a výživnom. Od posledného rozhodnutia uplynula doba približne šiestich rokov. V čase posledného rozhodovania súdu rodičia maloletého dieťaťa neboli manželia a nežili v spoločnej domácnosti. Matka i otec mali iba jednu vyživovaciu povinnosť k maloletému A. T.. Matka v tom čase žila v trojizbovom byte s maloletým, kde boli celkové náklady na bývanie 5.700,- Sk (189,21 eur) mesačne. Čistý priemerný mesačný príjem matky bol 735,17 eur. Maloletý A. navštevoval materskú školu, kde mesačné výdavky predstavovali stravné 22,00 až 23,00 eur mesačne. Maloletý chodil na tanečný krúžok, kde bol poplatok 60,00 eur ročne, na angličtinu, kde bol poplatok 10,00 eur ročne. Maloletý navštevoval tiež neurológa, s čím boli spojené výdavky 166,00 eur ročne. Otec maloletého býval v byte v A. E. na U. ulici. Byt bol v jeho vlastníctve. Bol vlastníkom rozostavaného rodinného domu v jednej polovici. Náklady na bývanie mal 3.700,- Sk (122,81 eur) mesačne, na elektrickú energiu 600,- Sk (19,92 eur) mesačne. Bol živnostníkom, konateľom a spoločníkom obchodnej spoločnosti PROplus, s.r.o. Za zdaňovacie obdobie roku 2008 bol príjem otca zo závislej činnosti 36.990 Sk; príjem zo živnosti 7.228.000,47 Sk, výdavky zo živnosti 7.187.717 Sk, z toho základ dane 72.373 Sk. Celkový čistý priemerný mesačný príjem otca predstavoval 6.031,- Sk (200,19 eur). Z výkazu o majetku a záväzkoch otca za rok 2008 súd zistil vlastníctvo majetku v celkovej výške 1.363.610,- Sk, záväzky vo výške 378.555,- Sk, z toho rozdiel majetku a záväzkov 985.055,- Sk. Podľa výkazu o príjmoch a výdavkoch otca za rok 2008 predstavovali z celkových príjmov, príjmy za predaj výrobkov a služieb 7.227.097,- Sk, ostatné príjmy 950.000,- Sk, výdavky na mzdy 8.462,- Sk, platby poisťného a príspevkov 51.728,- Sk, prevádzková réžia 7.127.527,- Sk. Vymeriavací základ pre platenie odvodov za sociálne a zdravotné poistenie u otca bol z minimálnej mzdy 295,50 eur. Z podnikateľskej činnosti nepoberal otec žiadne zdaniteľné príjmy, výsledky podnikateľskej činnosti boli známe až po ukončení účtovného obdobia roku 2009. Otec bol konateľom a jediným spoločníkom obchodnej spoločnosti PROplus, s.r.o. Z daňového priznania obchodnej spoločnosti za rok 2008 súd zistil, že základ dane predstavoval 88.754,- Sk (výška výnosov 5.960.351,- Sk, výška nákladov 5.952.871,- Sk). Súd vychádzal z toho, že otec bol v tom čase vlastníkom trojizbového bytu v Liptovskom Mikuláši, stavebného pozemku za kúpnu cenu 875.000,- Sk, úspor vo výške 200.000,- až 250.000,- Sk, jednej polovice rozostavaného rodinného domu (pri Bratislave). Celkový čistý priemerný mesačný príjem otca z podnikania v roku 2008 bol 5.360,- Sk mesačne, súd prihladol k celkovej výške obratu podnikania otca a štruktúre príjmov a výdavkov. Celkové príjmy z podnikania obchodnej spoločnosti otca

boli 7.228.047 Sk, celkové výdavky 7.187.717,- Sk, prevádzková réžia predstavovala podstatnú časť 7.127.527,- Sk. Zvyšnú časť predstavovali mzdy a platby poisťného a príspevkov. Na nákup materiálu a tovaru neboli vynaložené žiadne výdavky. Otec do nákladov podnikania zahŕňal mobilný telefón. Otcom tvrdené výdavky prevyšovali jeho oficiálny príjem. Dňa 20. 10. 2012 otec uzavrel manželstvo s D. B., z ktorého sa im dňa 27. 07. 2013 narodili dve deti J. T. a D. T.. Otec maloletého ukončil podnikanie zo živnosti dňa 5. 2. 2011. Otec maloletého je spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti PROplus, s.r.o. so sídlom Hradišká 627/12, Liptovský Mikuláš 031 04, IČO: 43 920 233. Obchodná spoločnosť PROplus, s.r.o. nepodala daňové priznanie za zdaňovacie obdobie roku 2014 k dani z príjmov právnických osôb Obchodná spoločnosť EKONOM - TT, s.r.o. so sídlom Bobrovec 238, IČO: 46 195 947 potvrdila, že spoločnosť PROplus, s.r.o. za zdaňovacie obdobie 2013 a 2014 nevykonávala žiadnu činnosť, nedosahovala žiadne zdaniteľné príjmy a nevykázala žiadny zisk. Otec maloletého bol dňa 29. 09. 2015 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č. k. 2C/151/2012-25 zo dňa 16. 01. 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01. 02. 2013 bolo zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov Ing. T. T. (otca maloletého dieťaťa) a jeho manželky Bc. D. T.. Matka žije s maloletým v spoločnej domácnosti v trojizbovom byte, ktorý je jej vlastníctvom. Mesačný predpis za byt platí vo výške 150,00 eur mesačne a za energie 30,00 eur mesačne, spolu 180,00 eur mesačne. V súčasnosti je čistý priemerný mesačný príjem matky maloletého 869,36 eur. Do práce dochádza autom a mesačne ju stoja pohonné hmoty okolo 20,00 eur. Maloletý začal navštevovať osemročné evanjelické gymnázium, kde platí školné 100,00 eur ročne. Ďalšie náklady vznikajú za školské pomôcky a učebnice: anglický jazyk 30,00 eur, pracovné zošity 20,00 eur, ostatné náklady na začiatku školského roka 70,00 až 80,00 eur, vrátane oblečenia a obutia na telesnú výchovu. Maloletý sa stravuje v škole, kde je stravné 25,00 eur mesačne. Matka zaplatila maloletému tanečné sústreďenie v trvaní 6 dní 100,00 až 125,00 eur. Absolvoval prímestský tábor v centre voľného času za 45,00 eur a počas letných školských prázdnin ďalší tábor na južnom Slovensku vo výške 265,00 eur. Maloletý rád vo voľnom čase pláva. Matka s ním navštevuje plaváreň v Liptovskom Jáne a v Liptovskom Mikuláši, v lete tri - štyrikrát do týždňa a v zime jedenkrát mesačne. Maloletý vo voľnom čase rád bicykuje a skáče na trampolíne. Bicykel aj trampolínu mu kúpila ona v úhrnnej výške 650,00 eur. Matka za internet platí 100,00 eur ročne. Synovi tiež kupuje počítačové hry za 20,00 až 25,00 eur ročne a stavebnicu LEGO za 100,00 až 150,00 eur ročne. Maloletý trpel tikmi a navštevoval psychiatra, polroka užíval predpísané lieky, za ktoré matka platila 15,00 eur mesačne (v súčasnosti ich neužíva a neplatí). Maloletému bolo doporučené nosenie zubného strojčeka, kde sú predpokladané náklady 1.500,00 eur. Otec maloletého platí výživné oneskorene a nižšej výške ako mu bolo určené súdom. Podľa vyjadrenia matky sa maloletý s otcom stretávať nechce, ona na stretávaní trvá, ale nie v rozsahu ako navrhuje otec. Manželka otca maloletého dieťaťa je na rodičovskej dovolenke a jej príjem z rodičovského príspevku a prídavkov na deti je 301,00 eur mesačne. Manželka otca maloletého dieťaťa je vlastníčkou pozemku, na ktorom stavia rodinný dom. V minulosti kúpila rodinný dom od bývalej priateľky otca dieťaťa O. W. a predala ho. Za získanú kúpnu cenu z jeho predaja kúpila pozemok za 33.000,00 eur, na ktorom stavia rodinný dom a za ostatné peniaze, t. j. okolo 90.000,00 eur, ktoré jej zvýšili po zaplatení úveru (120.000,00 - 30.000,00 eur) stavia rodinný dom, ktorý je v súčasnosti v štádiu hrubej stavby. Manželka otca maloletého dieťaťa platí mesačne 60,00 eur za bývanie v rodinnom dome jej rodičov a ročné náklady na uhlie a drevo 1.100,00 eur. Podľa vyjadrenia manželky otca maloletých detí je otec maloletých detí nezamestnaný od roku 2011. Otec maloletých detí je v súčasnosti evidovaný od 29. 09. 2015 ako uchádzač o zamestnanie bez preukázateľného príjmu. V rozhodnom období pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti od 01. 01. 2013 do 08. 05. 2013, následne ako zamestnanec od 01. 08. 2014 do 11. 08. 2014 a od 22. 09. 2014 do 23. 09. 2014. Dosahoval iba sporadický príjem (od 01. 01. 2013 do 08. 05. 2013 brutto 324,63 eur, od 01. 08. 2014 do 11. 08. 2014 brutto 283,33 eur, od 22. 09. 2014 do 23. 09. 2014 brutto 53,63 eur). Podnikateľskú činnosť titulom živnosti ukončil ku 05. 02. 2011. Obchodná spoločnosť PROplus, s.r.o., ktorej je jediným konateľom a spoločníkom nevyvíja žiadnu činnosť a neplynú mu z nej žiadne príjmy. Otec maloletého sa k vyživovacej povinnosti stavia nezodpovedne. Napriek tomu, že ukončil podnikanie zo živnosti a obchodná spoločnosť, ktorej je jediným konateľom a spoločníkom nevyvíja žiadnu činnosť, nesplnil svoju povinnosť prihlásiť sa na úrad práce. Pracoval iba sporadicky a dosahoval zanedbateľný príjem. Dlhy voči zdravotnej poisťovni, či iné dlhy nemôžu byť pripisované na farchu výživného pre maloleté dieťa, ktoré má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Od posledného rozhodnutia uplynula značná doba približne šesť rokov a k podstatnej zmene pomerov došlo na strane maloletého dieťaťa, ktoré je vekovo staršie, začalo študovať na osemročnom gymnáziu, kde sa platí školné. Maloletý má množstvo záľub a o uspokojovanie potrieb maloletého sa stará predovšetkým matka. Výživné neslúži iba na uspokojovanie základných životných potrieb t. j. na stravu, na bývanie, na

oblečenie, na hygienické potreby, na zdravotnú starostlivosť, na vzdelávanie, ale aj voľnočasové aktivity slúžiace ku všestrannému rozvíjaniu dieťaťa. Podstatnú časť potrieb maloletého zabezpečuje matka, nielen finančne, lebo otec si vyživovaciu povinnosť neplní riadne a včas, ale predovšetkým osobnou starostlivosťou. Osobná starostlivosť, ktorú jeden z rodičov vynakladá na dieťa, tvorí materiálnu hodnotu zodpovedajúcu príspevku druhého rodiča, ktorý ju poskytuje v peniazoch. Nie že by otec nemal záujem stretávať sa s maloletým v širšom rozsahu, ale maloletý nemá záujem stretávať sa s otcom, pričom nebolo zistené, že by matka priamo negatívne ovplyvňovala maloletého voči otcovi. Maloletý si vzťah k otcovi vytvoril na základe osobnej skúsenosti s otcom (jeho manželkou a ich deťmi). Hoci je bezpodielové spoluvlastníctvo otca maloletého a jeho manželky zrušené, manželka otca dieťaťa má vyživovaciu povinnosť voči svojmu manželovi, t. j. otcovi maloletého dieťaťa a životná úroveň manželov musí byť rovnaká. Súd prihliadol k tomu, že je vlastníčkou stavebného pozemku, na ktorom stavia rodinný dom a životná úroveň maloletého dieťaťa je odvodená od životnej úrovne rodičov, aj z toho, čo povinný rodič požíva z manželstva. Je povinnosťou každého rodiča korigovať svoje výdavky, aby mohol plniť predovšetkým vyživovaciu povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zákona. Dlhy z úverov, pôžičiek, nedoplatkov do sociálnej a zdravotnej poisťovne sú vo vzťahu k vyživovacej povinnosti povinného rodiča právne irelevantné, lebo výživné má prednosť pred takýmito výdavkami povinného rodiča. Ak povinný rodič - otec zobral na seba neprimerané riziko, či už ako podnikateľ alebo občan, dôsledky takéhoto správania súd nehodnotí v neprospech vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu. Postoj otca maloletého k vyživovacej povinnosti sa súdu javí ako ľahostajný a nezodpovedný. Otec má skončené vysokoškolské vzdelanie technického smeru, napriek tomu od roku 2011 nevyvíja žiadnu činnosť, z ktorej by mu plynul stabilný, alebo pravidelný príjem. Takýto spôsob života je na úkor potrieb maloletého dieťaťa. Napriek tomu, že potreby maloletého dieťaťa sú vyššie ako pri poslednom rozhodovaní súdu súd znížil výživné na maloletého zo 160,00 eur na 80,00 eur mesačne, čím súd zohľadnil, že otcovi pribudli ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. Súd skutočnosť, že otcovi sa prestalo dariť v podnikaní nehodnotil mechanicky, zarážajúca je dlhodobá pasivita otca voči povinnosti vyživovať maloleté dieťa, respektíve všetky maloleté deti a preukázať, že vynaložil skutočné úsilie na zabezpečenie príjmu. Maloletý A. je podstatne starší od ďalších maloletých detí otca, ktorí sú predškoláci a potreby maloletého A. sú vyššie. Z týchto dôvodov súd znížil výživné iba na 80,00 eur mesačne, a to odo dňa začatia konania na súde 26. 05. 2015. Otec dieťaťa žiadal znížiť výživné späť od 27. 07. 2013. Súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré otcovi maloletého bránili, aby o zníženie výživného žiadal už 27. 07. 2013, preto v časti o zníženie výživného nad ním požadovanú sumu a od 27. 07. 2013 súd zamietol.

Pri úprave styku súd zohľadnil vôľu maloletého dieťaťa stretávať sa s otcom jedenkrát mesačne, najlepšie v piatok od 15.30 hod. Maloletý sa na súde vyjadroval uvážlivo a primerane svojmu veku vedel odôvodniť svoje rozhodnutie. Predovšetkým vysvetlil, že sa v domácnosti otca, jeho manželky a ich detí necíti dobre. Z výpovede maloletého vyplynulo, že preferuje pobyt v domácnosti matky, kde je zvyknutý a veľký význam prikladá svojim voľnočasovým aktivitám, najmä spoločenskému tancu a šachu. Preto súd upravil styk v rozsahu každého prvého piatku v kalendárnom mesiaci od 15.30 hod. do 18.30 hod. a vo zvyšnej časti súd návrh otca zamietol. Rozhodnutie o trovách konania okresný súd odôvodnil ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec, a to v tej časti, v ktorej súd znížil výživné na maloletého A. a návrh otca na zníženie výživného vo zvyšnej časti zamietol, a domáhal jeho zmeny tak, že v predmetnej časti bude jeho návrhu vyhovené.

Zdôraznil, že na pojednávaní preukázal svoje majetkové pomery a pomery, v ktorých žije spolu so svojou rodinou s tým, že je riadne evidovaný v evidencii nezamestnaných na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Nemá žiaden príjem, súdom určené výživné vo výške 80,00 Eur mesačne na syna A. nemá z čoho platiť. Zdôraznil, že má ďalšie dve maloleté deti vo veku 2,5 roka - synov J. a D., ktorí oveľa viac potrebujú peniaze ako syn A.. Jeho manželka, s ktorou žije v spoločnej domácnosti zo svojej materskej vo výške 350,00 Eur mesačne určite nebude prispievať na výživné cudzieho dieťaťa. Synovia otca J. a D. majú rovnaký nárok na patričnú životnú úroveň ako aj jeho syn A.. Tieto okolnosti preto opodstatňujú zníženie výživného otca na maloletého A. na sumu 30,00 Eur mesačne.

Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu namietala, že otec podal svoj opravný prostriedok proti napadnutému rozsudku po lehote, v dôsledku čoho predmetné súdne rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Keďže otec doposiaľ nerešpektoval rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 10C/192/2009-111, pripravil maloletého A. o výživné v celkovej výške 7.210,00 eur + úroky. Otec si svoju doteraz určenú vyživovaciu povinnosť plnil len sporadicky a vždy v oveľa nižších čiastkach ako

mal stanovené súdnym rozhodnutím. Navrhovateľ ani nie je ochotný svoj dlh na výživnom na maloletého syna uhradiť. Sľúbil, že tak učiní po predaji rodinného domu v E. v mesiaci máj 2015. Suma, ktorú za predaj tohto domu dostal presahuje čiastku 250.000,00 eur. Otec podľa vlastných slov už nikdy pracovať nemieni a bude žiť z toho, čo si z predaja odložil. Navyše, stavia rodinný dom, ktorého hodnota nebude nižšia ako cca 100.000,00 eur. Pokiaľ by otec nemal finančné prostriedky, kúpil by si byt a zostalo by mu dosť finančných prostriedkov aj pre svojho syna. Momentálne však vo veľkom zariaďuje novopostavený dom, ktorý vystaval načierno, bez stavebného povolenia. Otec očakáva, že všetci sa budú prispôsobovať len jemu. Sám chce žiť v komforte, no o vlastného syna sa nestará a chce mu prispievať na výživu len sumou 30,00 Eur mesačne. Keďže maloletý A. má takmer 12 rokov, táto suma je absolútne neadekvátne. Matka zdôraznila, že otec má vysokoškolské vzdelanie, zdravé ruky aj nohy, keďže si sám stavia rodinný dom, nie je uznaný za zdravotne ťažko postihnutého občana, neexistuje dôvod, aby nemohol zarobiť pre svoje deti i rodinu peniaze. Sám tvrdí, že pôjde pracovať, len keď mu zamestnávateľ vyplatí mzdu viac ako 2.000,00 eur mesačne.

Za sumu 1.000,00 eur mesačne pracovať nepôjde. Na pojednávaní otec uviedol, že má občasné brigády, teda dokáže si zarobiť nevidovaný príjem. Muž vo veku 40 rokov by sa nemal skrývať za dve maloleté deti a manželkin príjem na materskej dovolenke. Sám si dal „rozdeliť BSM“, aby figuroval ako osoba bez majetku. Predtým otec vlastnil veľký 3-izbový byt, auto, pozemok i rozostavaný dom. Všetky tieto majetkové hodnoty však prepísal na svoju aktuálnu manželku. Oficiálne pracovať nemieni, aby mu súdny exekútor pre jeho dlhy nesiahli na časť príjmu. Maloletý A. je však záväzok otca až pokiaľ sa nebude schopný postarať o seba sám, a preto je povinnosťou otca prispievať na jeho výživu. Matka mu podľa svojich schopností dáva všetko. Suma, o ktorú znížil súd výživné, nepokrýva všetky potreby maloletého A., ktoré s ním matka v priebehu mesiaca má. Matka na pojednávaní navrhla sumu 80,00 eur mesačne, hoci sudkyňa uviedla, že pod sumu 100,00 eur mesačne by nešla. Otec však sľúbil platiť výživné v takejto výške i úhradu dlžného výživného k rukám matky v sume 7.210,00 eur mesačne. Naďalej si svoju vyživovaciu povinnosť k synovi A. však neplní. Hoci má matka v rukách exekučný titul, súdny exekútor mu nebude mať na čo siahnúť, nakoľko otec všetok svoj majetok prepísal na manželku a pracovať nechce. Aby si otec splatil svoj starý dlh na výživnom (bez úrokov) musel by synovi mesačne splácať po dobu 18 rokov sumu 100,00 eur mesačne. Nakoľko sa sám vyjadril na pojednávaní, že mu je to jedno, matka vo svojom vyjadrení žiadala, aby súd zvýšil výživné na dieťa na sumu 180,00 eur mesačne, keďže otec je dobrovoľne nezamestnaný a sám by odmietol akúkoľvek prácu ponúknutú úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Zároveň matka zdôraznila, že starostlivosť o dieťa predstavuje oveľa viac ako len jeho výživu. Je treba do nej zahrnúť zdravotnú starostlivosť, prípravu do školy i pomoc v každodenných situáciách. Argument otca, že nemá žiaden príjem, preto neobstojí. Človek, ktorý chce, si prácu nájde, najmä ak mu záleží na zabezpečení svojich detí. Manželka otca bola ešte pred uzavretím manželstva uzrozumená s tým, že otec má vyživovaciu povinnosť voči maloletému synovi A.. Matka tiež zdôraznila, že hoci súd nevyhovел návrhu otca na úpravu styku, tento sa voči rozhodnutiu súdu v predmetnej časti neodvolal a v období mesiacov november 2015 až január 2016 sa so svojim synom ani nepokúšal stretnúť.

Samostatným podaním zo dňa 27.01.2016 matka doplnila svoje vyjadrenie k odvolaniu v tom smere, že otec zavádza súd a nehovorí pravdu o príjmoch v jeho rodine, tvrdiac, že jeho manželka nemá len príjem z rodičovského príspevku, ale aj príjem z pracovného pomeru v hoteli na Donovaloch. Navrhovateľ predal v máji 2015 rodinný dom v E. za sumu vyššiu ako 260.000,00 eur, pričom si z nej odložil značnú časť. Hoci je v súčasnosti vedený v evidencii nezamestnaných na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, opäť zarába na predaji rodinného domu v H., ktorý začal stavať v mesiaci jún 2015, a ktorý je momentálne pred kolaudáciou. Predaj realizuje cez realitnú kanceláriu a je voľne k nahliadnutiu na internetovej stránke. Požaduje zaň sumu 160.000,00 eur, z čoho vyplýva pre neho minimálny zisk 30.000,00 eur až 50.000,00 eur. Nemožno preto usudzovať, že otec je bez príjmov, práve naopak, vie si zarobiť peniaze. Preto matka trvala na pôvodne určenom výživnom vo výške 160,00 eur mesačne. Ako samoživiteľka nie je ochotná znášať všetky výdavky na zabezpečenie starostlivosti o syna.

Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

Konštatoval, že výživné na maloletého A. bolo upravené primerane jeho potrebám, ako aj možnostiach a schopnostiam otca maloletého.

Kolízny opatrovník a otec sa k vyjadreniam matky písomne nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 2 písm. a), b) O.s.p. preskúmal

rozsudok okresného súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. za použitia ust. § 156 ods. 3 O.s.p.) podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie rozhodnutia v odvolaní napadnutej časti okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné zdôrazniť, že zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Zákon o rodine“) v ust. § 62 a nasl. upravuje základné pravidlá pre určenie výšky výživného na dieťa. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného rodiča (v prejednávanej veci otca) musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Snaha povinného znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkolvek) neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a podobne). V zmysle § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Výživné stanovuje súd podľa stavu, ktorý tu bol v čase rozhodovania. Po rozhodnutí môže dôjsť k zmene odôvodnených potrieb oprávneného (napríklad v súvislosti s pribúdajúcim vekom, začínajúcou školskou dochádzkou, prípravou na budúce povolanie atď.), môže nastať i zmena v možnostiach a schopnostiach povinného (napríklad v dôsledku zmeny zárobku, pribudnutia či zániku vyživovacej povinnosti atď.). Ak sa tak stane, je možné vykonať novú úpravu výšky výživného, a to buď jeho zvýšením alebo znížením, alebo dokonca zrušením vyživovacej povinnosti. Z ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že hmotno-právnou podmienkou toho, aby súd mohol o výške výživného na dieťa opakovane rozhodnúť (či už schválením novej dohody, alebo autoritatívnym rozhodnutím) je zmena pomerov. V zmysle ustálenej judikatúry súdov je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výšky výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by vlastne o neprípustné preskúmanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Len v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

Odvolací súd preskúmal i námietky otca dieťaťa uvedené v jeho opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

Je nepochybné, že na strane matky maloletého dieťaťa od posledného určenia výživného došlo k nepatrnému zvýšeniu príjmu a príjem otca maloletého sa na prvý pohľad znížil, keďže aktuálne je nezamestnaný. Prvostupňový súd však správne vyhodnotil majetkové pomery otca, keďže výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie je nutné vynaložiť. Dlhy z úverov, pôžičiek, nedoplatkov do sociálnej a zdravotnej poisťovne sú vo vzťahu k vyživovacej povinnosti povinného rodiča sú preto právne irelevantné. Otec je zdravý, v produktívnom veku, a preto v záujme splnenia si svojej vyživovacej povinnosti voči maloletému synovi A. (ako aj ďalším dvom deťom pochádzajúcim z jeho manželstva a manželke) je povinný vynaložiť všetko úsilie preto, aby sa zamestnal a mal pravidelný príjem. Skutočnosť, že otcovi pribudli ďalšie vyživovacie povinnosti k dvom maloletým deťom a manželke, sama o sebe automaticky neznamená zníženie výživného na staršie dieťa v neprimeranej výške. Prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní postupoval dôsledne a zhodnotil všetky relevantné

skutočnosti, ktoré boli v konaní preukázané. Ako už bolo konštatované vyššie, snaha otca ako povinného rodiča znížiť výživovaciú povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní výšky výživovacej povinnosti súd neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a pod.). Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliada súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine). Z dokazovania vykonaného okresným súdom jednoznačne vyplýva, že otec sa vedome zbavuje svojho majetku a prepisuje ho na svoju manželku, pričom sám nepracuje. Majetkové pomery otca však nie sú také, aké sa ich snaží prezentovať v súdnom konaní. Práve naopak výdavky, ktoré prezentoval v priebehu konania presahujú jeho príjmy. Jeho životná úroveň je vysoká aj vďaka majetkovým pomerom jeho manželky. Manželia majú vzájomnú výživovaciú povinnosť. Každý z manželov je povinný zabezpečiť manželovi rovnakú životnú úroveň akú má on sám. Otec sa nemôže vyhýbať svojej zákonnej výživovacej povinnosti, ktorú má voči dieťaťu, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti. Práve naopak je jeho povinnosťou nájsť si adekvátne zamestnanie v záujme zabezpečenia výživy všetkých na neho výživou odkázaných osôb. Netreba opomenúť fakt, že maloletý A. je starší než maloleté deti, s ktorými žije otec v spoločnej domácnosti. Jeho odôvodnené potreby sú teda nepomerne vyššie než potreby J. a D.. Naposledy bolo výživné na maloletého A. určené pred šiestimi rokmi. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného, prvostupňový súd správne prihliadol na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ktoré sú od posledného určenia výživného naň podstatne vyššie, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča (otca), pri súčasnom zohľadnení skutočnosti, že mu pribudli ďalšie výživovacie povinnosti. Zmenu majetkových pomerov predajom rodinného domu otca v obci H. odvolací súd nezistil. Je však potrebné poznamenať, že ani takáto zmena by nemala vplyv na výšku výživovacej povinnosti otca určenej na maloletého A.. Ak sa aj otec zbaví svojho rodinného domu, prípadne iných majetkových hodnôt, jeho majetkové pomery bude súd pri určení výšky výživného na maloletého syna zohľadňovať rovnako ako keby bol vlastníkom týchto vecí a hodnôt (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine). Táto okolnosť nemohla mať preto vplyv na zmenu výšky výživného otca na maloletého A. odvolacím súdom.

Okresný súd pri rozhodovaní o zmene výšky výživného dôsledne porovnal okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia, na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Keďže mal preukázanú zmenu pomerov tak na strane maloletého A. ako aj na strane jeho otca, správne rozhodol o znížení výživného otca na maloletého A.. Podstatnou pre rozhodnutie v tejto veci je zmena pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa alebo osoby povinnej, t.j. otca. Od posledného určenia výživného sa jednoznačne zmenili pomery otca v tom smere, že mu pribudli ďalšie tri výživovacie povinnosti, ako aj skutočnosť, že je evidovaný na úrade práce v evidencii nezamestnaných. Z obsahu spisového materiálu však vyplýva, že otec je zdravý, v produktívnom veku a v záujme zabezpečenia výživy svojich maloletých detí, je v jeho schopnostiach a možnostiach nájsť si zamestnanie (t.j. pracovný pomer založený pracovnou zmluvou, prípadne na základe dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru - brigádu a pod. - ako tomu bolo aj v minulosti), z ktorého by mal dostatočný príjem. Ako otec neploletých detí si musí byť vedomý zákonnej výživovacej povinnosti k nim a úmerne tomu je povinný vyvíjať snahu a úsilie zabezpečiť si adekvátny príjem a prispôbiť tomu aj životný štýl. Príjmová a majetková situácia otca mu umožňuje platiť výživné vo výške určenej v napadnutom rozhodnutí. Okresný súd správne rozhodol o návrhu otca na zníženie výživného na sumu 80,00 eur mesačne a taktiež bol jeho spotup správny keď vo zvyšnej časti jeho návrh zamietol.

Súčasne odvolací súd konštatuje aj správnosť napadnutého rozhodnutia v jeho výrokovej časti, ktoré plne zodpovedá ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. aplikovaného súdom prvého stupňa na prejednávajúcu vec.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Vo zvyšnej časti nenapadnutej odvolaním (veta II. výroku) zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

Zároveň odvolací súd postupom podľa ust. § 222 ods. 3 O.s.p. nariadil prvostupňovému súdu opravu zrejmej nesprávnosti napadnutého rozsudku v jeho v druhej vete výroku I., v ktorej namiesto správne

uvedeného predmetu návrhu na začatie konania: ... na zníženie výživného..., bolo nesprávne
uvedené: ... na zvýšenie výživného....

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd v súlade s ust. § 146 ods. 1 písm. a) v spojení
s § 224 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.